

ÂYETLERDE PUTLARIN PİS OLARAK ZİKREDİLMESİ HK.

Sevgili Hocam, selam ve hürmetlerimle ellerinizden öperim. Sorum şöyle: Kur'an-ı Kerim'in muhtelif ayetlerinde putlar pis olarak zikredilmektedir. Furkan Suresinde ise:

"17- (Rabbin), onları ve Allah'tan başka taptıklarını bir araya toplayacağı gün, (tapılanlara) der ki: "Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yolu sapıttılar?" 18- Derler ki: "Senin şânın yücedir, senden başka veliler edinmek bize yaraşmaz. Fakat sen onları ve atalarını ni'met verip yaşattın, (bolluk içinde dünyaya daldılar da seni) anmayı unuttular ve helâki hak eden bir topluluk oldular."

(Furkan: 17-18)

denmektedir.

Benim merak ettiğim putlar yine Kur'an-ı Kerim'in ifadelerine göre ne kendilerine ne başkalarına faydalı olamayan nesnelerdir. Hele de ahirette, sizin hep anlattığınız gibi, yalnızca kendisine Allah tarafından konuşma izni verilenler konuşabilecek ve onlar da doğruyu söyleyeceklerse ve Putlar da Furkan suresindeki gibi konuşmuş iseler, Kur'ân'da putların pis olarak zikredilmesinin başka bir anlamı olsa gerektir. Yani puta tapma işinin bir pislik olduğu anlaşılır bir durum iken putun kendisinin obje olarak pislik olarak zikredilmesi ne anlama gelmektedir? Sizden bunun izahını istirham edecektim. Selam ve saygılarımla...

Cevap: Sevgili Kays, müşriklerin taptıkları putlar aslında melekler veya salih kişilerdi. Lider tanıdıkları insanları veya melekleri unutmamak için onların heykellerini yaptılar. O heykellerin arkasında melekleri veya salih kişileri, liderleri düşünüyorlardı. Zamanla asıl maksadı unutup doğrudan o heykellere tapmaya başladılar. İşte gerek ruhani varlıklara gerek liderlere tapma şeklinde olsun Allah'tan başkasına tapma eylemi pisliktir. Tapılan heykeller de işe yaramaz objelerden ibarettir. Pislik olan, heykellerin arkasındaki melekler değil, tapılan heykellerdir. Nitekim âhirette Allah'a ortak koştukları ruhani varlıklar veya salih kişiler kendilerine tapanların eylemini kabul etmeyecekler, onların yaptıklarından uzak olduğunu Cenabı Hakka arz edeceklerdir.

Ayrıca unutmamak gerekir ki Kur'ân konuşma tarzındaki bu sahne ile müşriklere yaptıkları eylemin anlamsızlığını, tanrılaştırdıkları varlıkların, gerçekler âleminde kendilerine tapanların eylemini tanımayacaklarını anlatmak istiyor. Bu söylem, Kur'ân'ın teşhis ve intak (canlandırma ve konuşturma) üslûbunun örneklerindendir. Yani Kur'ân anlatmak istediği konuyu filmleştirerek, sahneleştirerek anlatıyor. Bu konuda ayrıntı isterseniz **Kur'ân'da Kıyamet Sahneleri** adlı terceme eserimi okumanız gerekir.